

Binnen de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben enkele fracties de behoefte enkele vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de brieven van de Minister naar aanleiding van de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid op 9 maart 2015 (Kamerstuk 21 501-31, nrs. 361, 362 en 364).

De voorzitter van de commissie,
Van der Burg

De adjunct-griffier van de commissie,
Klapwijk

Inhoudsopgave

- I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**
 - 1. Vragen van de leden van de VVD-fractie
 - 2. Vragen van de leden van de PvdA-fractie
 - 3. Vragen van de leden van de D66-fractie
- II Antwoord / Reactie van de Minister**

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

1. Inbreng van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben de volgende vragen en opmerkingen over de geannoteerde agenda.

De genoemde leden vinden de raadsconclusies AGS (Annual Growth Survey) en JER (Joint Employment Report) zijn vaag. De Minister schrijft in de geannoteerde agenda dat de «aandachtsgebieden in lijn zijn met de Nederlandse visie». Deze leden zouden graag zien dat de Minister zich expliciet uitspreekt voor noodzakelijke structurele hervorming van de sociale zekerheid van lidstaten met als doel mensen te activeren en de overheidsfinanciën gezonder te maken.

De leden van deze fractie vragen wat in dit kader de voorstellen tot sociale inclusie en investering in menselijk kapitaal inhouden. Voorstellen tot verhogen van lonen en/of uitkeringen zouden ook onder deze noemer kunnen vallen. Dit zou wat betreft de genoemde leden het doel van activering door hervorming en verbetering van gezonde overheidsfinanciën niet dienen. Deze leden zijn voorstander van het wegnemen van financiële prikkels voor tweeverdieners, zoals ook de Raad concludeert. Deze leden vinden dat deze maatregelen moeten worden genomen door lidstaten zelf, zoals ook de bedoeling is van het Europees semester. Van harmonisatie van dergelijke voorstellen op Europees niveau zijn de genoemde leden dus geen voorstander.

De leden van deze fractie lezen op bladzijde twee van de geannoteerde agenda het volgende: «Daarnaast moet actie worden ondernomen om blijvende ongelijkheden tussen vrouwen en mannen verder weg te werken, voornamelijk door beleid dat ondersteunend is aan een gezonde balans tussen werk en privé (adequate buitenschoolse kinderopvang, gepaste verlofregelingen, flexibele werk arrangementen)». Wat vindt de Minister van meer/dieper Europees beleid op dit vlak, zo vragen de genoemde leden.

De genoemde leden merken op dat de Minister aangeeft voorstander te zijn van een nauwere samenwerking tussen de Ecofin (Raad Economische en Financiële Zaken) en EPSCO (Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken) binnen Raad omdat de herziening van de Europa 2020 strategie dit aanbeveelt. Kan de Minister concretiseren wat deze samenwerking inhoudt in het kader van het Europees semester, zo vragen zij.

Wat wordt, zo vragen genoemde leden, in het gezamenlijk werkgelegenheidsrapport verstaan onder het «creëren van kwaliteitsbanen». Is dat bestrijding van zwartwerk, zo willen zij weten.

De leden van deze fractie zijn het met de Commissie eens dat een «leven lang leren» door de afzonderlijke lidstaten zou moeten worden ondersteund om te zorgen dat mensen in de loop van hun leven flexibel op veranderende ontwikkelingen in de maatschappij kunnen inspelen door onderwijs.

Vaak wordt nu de oproep gehoord dat ouderen weer eerder moeten uittreden zodat jeugdwerkloosheid kan worden bestreden. Het recente verleden heeft laten zien, dat maatregelen als de VUT (vervroegde uittreding) en prepensioen werkgelegenheid beperken in plaats van

verruimen (voor de jeugd of anderen). Daar moeten we van leren en niet vervallen in fouten uit het verleden, zeker niet in tijden van vergrijzing en ontgroening. De werkgelegenheid zal voor een groot deel moeten komen uit het langer doorwerken van de beroepsbevolking.

De genoemde leden hebben nog vragen over de hoofdboodschappen van het SPC (Social Protection Committee) en het Commissie rapport «financiering, effectiviteit en efficiëntie van sociale bescherming». Welke twijfels heeft de Minister over de wijze waarop het ontwikkelde raamwerk geïntegreerd zou moeten worden in het bestaande systeem van sociale monitoring? De genoemde leden zijn het met de Minister eens dat er meerwaarde is in het vergelijken van sociale zekerheidsstelsels en het leren van elkaar. De leden zijn tegen verdere monitoring en integratie op Europees niveau. Dit aangezien, de Minister geeft het zelf aan, nationale situaties waarin sociale zekerheidsstelsels opereren, verschillen. Aan die subsidiariteit hecht de genoemde leden. We verzoeken de Minister dan ook zich tegen deze integratie van het ontwikkelde raamwerk uit te spreken.

De leden van deze fractie steunen het Nederlandse standpunt dat bestaande wetgeving op het gebied van veilig en gezond werken dient te worden gemoderniseerd en ontdaan dient te worden van onnodige details.

Te gedetailleerde regelgeving met middelvoorschriften leidt in de ogen van deze leden eerder tot minder veilige en minder gezonde arbeidsomstandigheden dan wanneer een omslag wordt gemaakt naar doelvoorschriften, waaraan zo mogelijk, gezondheid- en veiligheidskundige (grens)waarden zijn gekoppeld. Nederland heeft met de herziening van de Arbowet in 2007 zelf al de nodige stappen gezet op dit punt. Nederlandse bedrijven worden als gevolg van Europese regelgeving echter nog teveel beperkt om arbeidsomstandigheden optimaal in te vullen voor specifieke situaties.

Om meer maatwerk en daarmee veiligere en gezondere arbeidsomstandigheden voor Nederlandse bedrijven te kunnen bieden, dient Europese regelgeving minder specifiek en stringent te zijn. Met Europese Arboregels op hoofdlijnen en met doelvoorschriften kunnen lidstaten hier zelf een nationale invulling geven of dit aan sociale partners over laten. Dit sluit ook aan bij het REFIT-programma van de Commissie dat beoogt administratieve lasten, inconsequenties, lacunes en ondoeltreffende maatregelen op te sporen en ervoor te zorgen dat het EU-regelgevingskader relevant, samenhangend, effectief en efficiënt is. Wat de leden van deze fractie betreft geldt dit niet alleen voor nieuwe regelgeving, maar dient vooral ook bestaande regelgeving te worden gemoderniseerd en verbeterd. Zij vragen de Minister dan ook het zo spoedig mogelijk aanpassen van bestaande Europese Arbowetgeving te bepleiten. Kan de Minister toezeggen dat hij zich hiervoor hard zal maken, zo vragen deze leden.

2. Inbreng van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben enkele vragen en opmerkingen over de voorbereiding van de Raad voor Werkgelegenheid en Sociaal Beleid. Deze leden zijn erover te spreken dat de jaarlijkse groeianalyse een scorebord bevat met indicatoren op werkgelegenheids- en sociaal terrein. Welke conclusies verbindt de Minister aan de uitkomsten van deze indicatoren? Welke lidstaten doen het goed op werkgelegenheids- en sociaal terrein? Kan hieruit opgemaakt worden welke soort maatregelen effectief zijn om de werkloosheid omlaag te krijgen? In hoeverre zijn de aansporingen aan de lidstaten gebaseerd op ervaringen in de praktijk over wat succesvol is in dit kader, zo vragen deze leden. In hoeverre is hier sprake van nieuwe maatregelen op Europees niveau of aansporingen aan de lidstaten?

De genoemde leden zijn er bezorgd over dat er nog geen voortgang is ten aanzien van het behalen van de Europa 2020-armoededoelstelling. Hoe denkt de Minister hierover? Gaat de Minister zich op Europees niveau inzetten voor een actievere inzet om deze doelstelling te behalen? Zo ja, op welke wijze? Over het gezamenlijk SPC en Commissie rapport «financiering, effectiviteit en efficiëntie van sociale bescherming» geeft de Minister aan te twijfelen over de wijze waarop het ontwikkelde raamwerk geïntegreerd zou moeten worden in het bestaande systeem voor sociale monitoring in EU kader. In hoeverre wordt deze integratie wel beoogd? Wat is de procedure die gevolgd gaat worden in dit opzicht? In de voorgenomen Raadsconclusies over inclusieve arbeidsmarkten wordt gesproken over werkende armen, zo lezen genoemde leden. In welke lidstaten van de EU komt dit zorgelijke verschijnsel voornamelijk voor, zo vragen deze leden. Welke oorzaken liggen hieraan ten grondslag? Welke oplossingen zijn denkbaar, zo willen deze leden weten. In hoeverre, zo informeren deze leden, wordt het Nederlandse standpunt dat de Commissie binnen het strategisch EU kader voor Veilig en Gezond Werken op het punt van blootstelling van werknemers aan kankerverwekkende stoffen onterecht nauwelijks concrete normen voorstelt gedeeld in Europa? In hoeverre ligt het in de lijn der verwachting dat de Commissie op dit punt op andere gedachten kan worden gebracht? De Minister schrijft dat de noodzaak om de carcinogenenrichtlijn te herzien breed wordt gedeeld. Wanneer kan een voorstel hiertoe van de Commissie verwacht worden? De Commissie heeft aangegeven de detacheringsrichtlijn te zullen herzien. Kan de Minister inzicht verschaffen in de meest recente stand van zaken in dit opzicht?

3. Inbreng van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda en het verslag van de Raad WSBVC. Deze leden constateren dat de Raad gaat spreken over de jaarlijkse groeianalyse, terwijl er inmiddels al een volgende stap gezet wordt in het Europees semester, namelijk de «in-depth reviews» naar de afzonderlijke Europese economieën. Ten aanzien van de arbeidsmarkt en toekomstige groei, wijst de conceptreview van Nederland vooral op het pensioenstelsel (bijvoorbeeld de doorsneepremie) en de hoge belastingen en premies op arbeid. De genoemde leden vragen of de Minister zich in deze analyse kan vinden. Tevens vragen deze leden, vooruitlopend op eventuele landenspecifieke aanbevelingen, welke maatregelen de Minister wil gaan nemen om de arbeidsparticipatie te vergroten en de druk op het besteedbaar inkomen van werkenden te verkleinen.

II Antwoord / Reactie van de Minister